

Voortoets Bestemmingsplan Buitengebied gemeente Hilversum

projectnr. 0234156.00
revisie 01
17 december 2012

auteur(s)

dr. R. Verhagen

Opdrachtgever

Gemeente Hilversum
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

datum vrijgave

17 december 2012

beschrijving revisie 01

Definitief

goedkeuring

B. Fit

vrijgave

E. Oude Weernink

Projectgroep bestaande uit:

Tekstbijdragen:

Fotografie:

Vormgeving:

Datum van uitgave:
17 dec. 2012

Contactadres:
Beneluxweg 7
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright © 2012

Ingenieursbureau Oranjewoud

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

	blz.
1	Inleiding2
1.1	Aanleiding en doel2
1.2	Wettelijk kader2
1.3	Afbakening relevante Natura 2000-gebieden5
1.4	Leeswijzer6
2	Beschrijving Natura 2000-gebieden7
2.1	Naardermeer7
2.2	Oostelijke Vechtplassen9
2.3	Relatie met het bestemmingsplangebied 10
3	Ontwikkelingen bestemmingsplan.....12
3.1	Ruimtelijke structuur 12
3.2	Ontwikkelingsmogelijkheden 13
4	Effectbepaling.....15
4.1	Inleiding 15
4.2	Toetsingsmethode 15
4.2.1	<i>Werkwijze</i> 15
4.2.2	<i>Effectbepaling</i> 15
4.3	Effectbeoordeling..... 16
4.3.1	<i>Effecten van ontwikkelingen m.b.t. agrarische bestemming</i> 16
4.3.2	<i>Effecten i.v.m. verzuring en vermesting</i> 16
4.3.3	<i>Effecten van ontwikkelingen bij bestaande bebouwing</i> 19
4.3.4	<i>Effecten van ontwikkelingen m.b.t. woonwagencentra</i> 20
4.3.5	<i>Effecten van recreatie</i> 20
4.3.6	<i>Effecten van observatiehutten /beheersgebouwen</i> 20
5	Conclusies Natura 2000 en vervolgstappen21
	Geraadpleegde bronnen.....22

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Door de gemeente Hilversum wordt het bestemmingsplan *Buitengebied* geactualiseerd. Dit bestemmingsplan beslaat vrijwel het gehele grondgebied van de gemeente, met uitzondering van de stedelijk kern Hilversum. In onderstaande figuur 1.1 is de begrenzing van het plangebied globaal weergegeven.

Figuur 1-1: Globale ligging plangebied bestemmingsplan *Buitengebied*

Deels in en deels nabij het grondgebied van de gemeente Hilversum liggen de Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen. Beide gebieden hebben zowel de status van Habitat- als van Vogelrichtlijngebied.

Vanwege de status als Natura 2000-gebied doet zich voor deze gebieden de vraag voor of de ontwikkelingen die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk zal maken, significant negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen voor deze gebieden.

Doel van deze toets is om te achterhalen of vanuit de door het bestemmingsplan mogelijke of toegestane ontwikkelingen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000 gebieden die binnen de invloedssfeer liggen van het plangebied.

Het beantwoordt daarmee de vraag of er al dan niet een vervolprocedure moet worden gestart met daarbij horende consequenties. Indien er gevolgen in de zin van een niet-significante verslechtering kunnen zijn, dient hier in het bestemmingsplan rekening mee te worden gehouden. Indien significante gevolgen niet kunnen worden uitgesloten (althans niet op basis van de voortoets) is een nadere studie nodig in het kader van een passende beoordeling op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998.

1.2 Wettelijk kader

De bescherming van de Natura 2000 gebieden vindt haar grondslag in de Natuurbeschermingswet 1998. Hieronder wordt hier kort ingegaan op dit wettelijk kader. Nadere toelichting is in bijlage 1 opgenomen.

Vogel- en Habitatrichtlijn, Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten, hun eieren, nesten en leefgebieden en de bescherming van trekvogels wat hun broed-, rui- en overwinteringgebieden betreft en rustplaatsen in hun trekzones. De richtlijn kent twee sporen: algemeen geldende regels voor de bescherming van de soorten, die overal van toepassing zijn en de instelling (door de lidstaten) van speciale beschermingszones (de 'Vogelrichtlijngebieden') voor vogelsoorten die bijzonder kwetsbaar zijn. Na 1979 is de richtlijn nog diverse malen aangepast, maar hij is nog altijd van kracht.

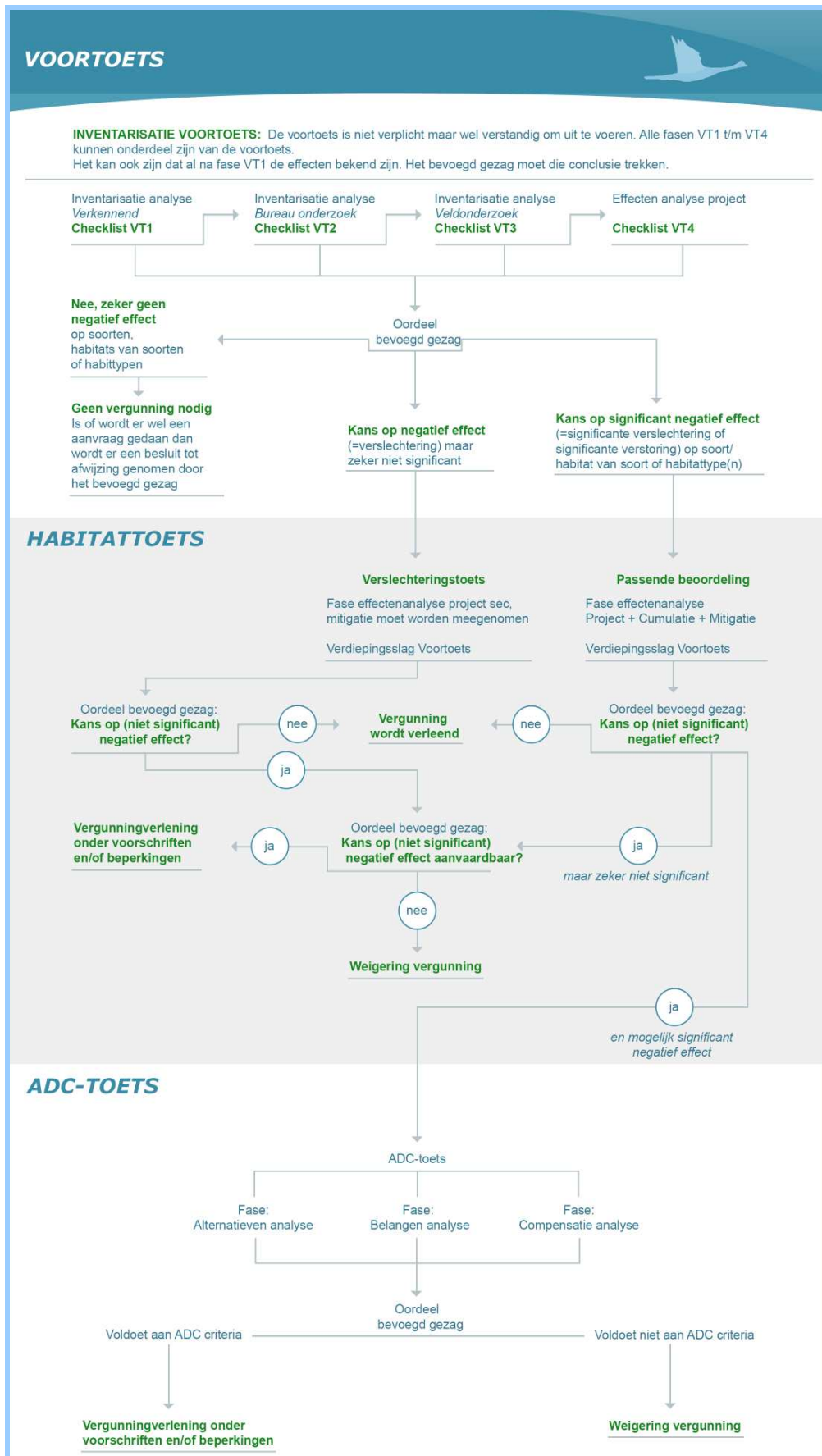
In 1992 werd de Vogelrichtlijn aangevuld met de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn draagt bij aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Van zowel typen habitats als van soorten dieren en planten zijn lijsten opgesteld die in het kader van de richtlijn beschermd dienen te worden. Ook in deze richtlijn kunnen de genoemde sporen worden onderscheiden: enerzijds de algemene bescherming van bepaalde soorten, anderzijds de aanwijzing van speciale beschermingszones (de 'Habitatrichtlijngebieden'). De speciale beschermingszones vormen samen een samenhangend Europees netwerk van natuurgebieden, dit netwerk wordt aangeduid als Natura 2000. Gezamenlijk vormen deze gebieden de hoeksteen voor behoud en herstel van biodiversiteit.

In Nederland zijn de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn vertaald in de Flora- en faunawet (voor de soortbescherming) en in de Natuurbeschermingswet 1998 (voor de bescherming van de Natura 2000-gebieden). De aanwijzing van de vogelrichtlijngebieden is in het algemeen definitief. Voor de Habitatrichtlijngebieden zijn de definitieve aanwijzingen deels nog niet tot stand gekomen. De bepalingen in de Natuurbeschermingswet 1998 omtrent het uitvoeren van een passende beoordeling zijn voor zowel de definitief als de niet definitief aangewezen gebieden van toepassing.

Per Natura 2000-gebied worden voor soorten en habitattypen zogenaamde instandhoudingsdoelstellingen bepaald. Dit kunnen behouds- of uitbreidings/verbeteringsdoelen zijn. Het is verplicht om plannen en projecten te beoordelen op de gevolgen voor deze instandhoudingsdoelstellingen. Voor projecten geldt een vergunningplicht als het project een verslechterend of significant verstorend effect kan hebben op een Natura 2000-gebied (art. 19d Nbwet). Bij vaststelling van plannen, zoals een bestemmingsplan, moet het bevoegd gezag rekening houden met de gevolgen van het plan voor Natura 2000-gebieden (art. 19j, Nbwet).

Natuurbeschermingswet, 1998, Artikel 19j

1. Een bestuursorgaan houdt bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan dat, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, voor een Natura 2000-gebied, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, ongeacht de beperkingen die terzake in het wettelijk voorschrift waarop het berust, zijn gesteld, rekening:
 - a. met de gevolgen die het plan kan hebben voor het gebied, en
 - b. met het op grond van artikel 19a of artikel 19b voor dat gebied vastgestelde beheerplan voor zover dat betrekking heeft op de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid.
2. Voor plannen als bedoeld in het eerste lid, die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt het bestuursorgaan alvorens het plan vast te stellen een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, van dat gebied.
3. In de gevallen, bedoeld in het tweede lid, wordt het besluit, bedoeld in het eerste lid, alleen genomen indien is voldaan aan de voorwaarden, genoemd in de artikelen 19g en 19h.
4. De passende beoordeling van deze plannen maakt deel uit van de ter zake van die plannen voorgescreven milieueffectrapportage.
5. De verplichting tot het maken van een passende beoordeling bij de voorbereiding van een plan als bedoeld in het tweede lid geldt niet in gevallen waarin het plan een herhaling of voortzetting is van een plan of project ten aanzien waarvan reeds eerder een passende beoordeling is gemaakt, voor zover de passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren omtrent de significante gevolgen van dat plan.
6. Het eerste tot en met derde lid en het vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing op projectbesluiten als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet ruimtelijke ordening.

Figuur 1-2: Toetsingsschema Natuurbeschermingswet (steunpunt Natura 2000).

Als het plan in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, moet een passende beoordeling gemaakt worden. Hierin wordt onderzocht of het plan of project leidt tot aantasting van natuurlijke kenmerken. Als er sprake is van aantasting, kan het plan of project geen doorgang vinden, tenzij de zogenaamde ADC-toets succesvol wordt doorlopen. In de ADC-toets wordt achtereenvolgens bepaald:

1. of er Alternatieven zijn voor het plan of project (die geen of minder gevolgen hebben);
2. of er Dwingende redenen van groot openbaar belang zijn voor het plan of project, denk bijvoorbeeld aan de openbare veiligheid;
3. of er voldoende Compensatie voor de schade aan de natuur getroffen kan worden.

Voortoets

De Voortoets verkent of de activiteiten waarin het bestemmingsplan voorziet negatieve effecten kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied.

Een Voortoets kan drie mogelijke uitkomsten geven (zie figuur 1-2):

- Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Verdere toetsing is niet nodig.
- Negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten, maar leiden niet tot een significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In dit geval kan in overleg met de provincie worden besloten om een "Verslechteringstoets" uit te voeren.
- De ontwikkeling leidt tot negatieve effecten, welke kunnen leiden tot significante aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. In dit geval is het noodzakelijk om een "passende beoordeling" uit te voeren. In een passende beoordeling wordt meer in detail de kans op een significant effect beoordeeld.

Beschermde natuurmonumenten

Binnen en nabij de begrenzing van het bestemmingsplangebied zijn meerdere gebieden aangewezen als Beschermd natuurmonument.

Op nationaal niveau zijn gebieden aangewezen als beschermd natuurmonument. Deze aanwijzing heeft plaatsgevonden vanwege de natuurwetenschappelijke betekenis of het natuurschoon van het gebied. Er is een vergunning vereist voor handelingen die 'schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermd natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren' (art. 16 Nbwet).

Met betrekking tot Beschermd natuurmonumenten geldt dat een bestuursorgaan bij het nemen van een besluit tot het vaststellen van een plan geen rekening hoeft te houden met de doelstellingen voor deze gebieden (zie artikel 19J, Nbwet).

1.3 Afbakening relevante Natura 2000-gebieden

Er is geen eenduidig antwoord te geven op tot welke afstand van de plangrens, Natura 2000-gebieden relevant zijn om mee te nemen in de beoordeling. Dit is afhankelijk van de voorgenomen activiteiten en de gevoeligheid van de gebieden. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat met toenemende afstand de invloed op een Natura 2000-gebied afneemt.

Deels in het plangebied, dan wel hier direct aan grenzend, liggen de Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen. Beide gebieden hebben zowel de status van Habitat- als van Vogelrichtlijngebied. Op korte afstand (ca. 2 km) ligt een deelgebied van het Natura 2000-gebied Eemmeer & Gooimeer zuidoevers. Dit gebied heeft de status van Vogelrichtlijngebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op een afstand van meer dan 10 km (Nieuwkoopse Plassen & De Haeck en Botshol). Het bestemmingsplangebied heeft geen bijzondere betekenis voor de natuurwaarden van deze gebieden, bijvoorbeeld voor de daar aanwezige habitattypen en populaties van vogelsoorten waarvoor deze gebieden zijn aangewezen. De uitgevoerde Voortoets beperkt zich daarom tot de Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen.

1.4 Leeswijzer

In deze voortoets wordt voor elk van beide gebieden de hiervoor beschreven vraagstelling beantwoord. Daartoe wordt voor alle ontwikkelingsmogelijkheden in het voorgenomen bestemmingsplan nagegaan of het plan (significante) gevolgen kan hebben. In deze toets zijn de ontwikkelingsmogelijkheden summier beschreven. Voor een uitgebreidere beschrijving van deze ontwikkelingsmogelijkheden wordt verwezen naar het bestemmingsplan en bijbehorende regels, die voor het nieuwe bestemmingsplan zijn opgesteld.

In hoofdstuk 2 komen een gebiedsbeschrijving en de planeffecten aan de orde. In hoofdstuk 3 worden de effecten bepaald en vervolgens beoordeeld. Conclusies ten aanzien van Natura 2000 worden getrokken in hoofdstuk 4.

2 Beschrijving Natura 2000-gebieden

2.1 Naardermeer

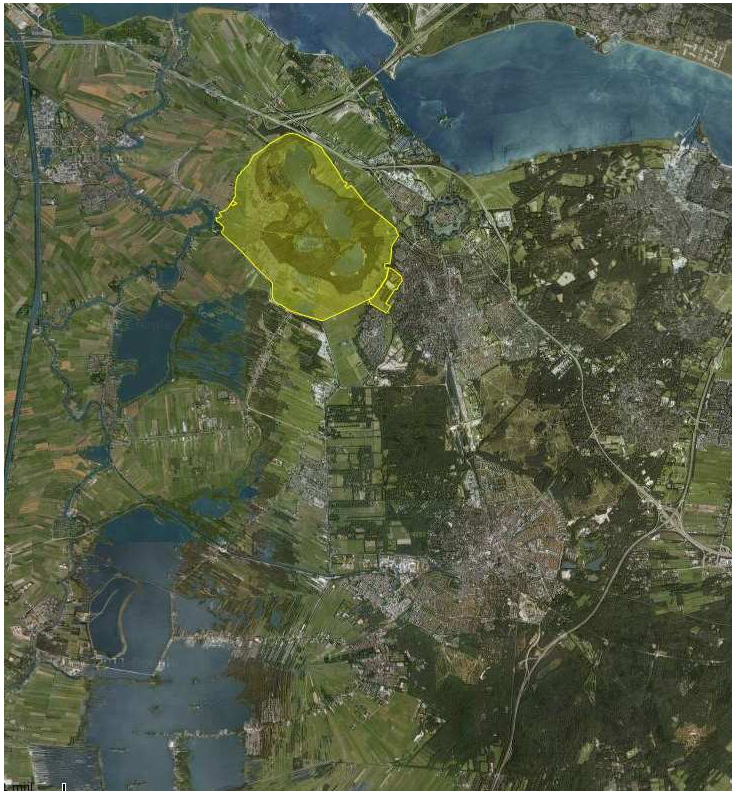
Het Naardermeer is een natuurlijk meer dat op de overgang van de hoge zandgronden van het Gooi naar het (veen-) poldergebied van West-Nederland ligt. Het stond via de Vecht in open verbinding met de Zuiderzee en werd samen met zijn omgeving geteisterd door storm en vloed. Aan het eind van de 14de eeuw werd daarom het Naardermeer afgedamd en de verbinding met de Zuiderzee verbroken.

Het Naardermeer kan onderverdeeld worden in drie deelgebieden:

- het eigenlijke Naardermeer: dit betreft een complex van grotere en kleine plassen binnen de kades, omgeven door moerassige oeverlanden en veenbos;
- omliggende voormalige landbouwpolders: graslandgebied, waarvan grote delen inmiddels aangekocht zijn door Natuurmonumenten;
- natuurreserveaat 't Laegieskamp: natuurreserveaat op de flank van het Gooi, direct tegen de bebouwde kom van Bussen, en omgeven door sportvelden.

Het Naardermeer wordt gevoed door neerslag en kwelwater uit het Gooi. Het is het oudste Nederlandse natuurreserveaat, waarin, naast watervegetaties en verlandingszones, ook zich natuurlijk en vrijwel ongestoord ontwikkelende broekbossen voorkomen. Sinds 1984 worden maatregelen genomen om het inlaatwater te zuiveren. Mede als gevolg hiervan hebben kranswiervegetaties zich hersteld. Recentelijk zijn vernattingsmaatregelen in de graslanden rondom het Naardermeer genomen, waardoor de waterhuishouding verbeterd is. In de wateren met weinig golfslag groeien drijvende waterplanten al dan niet verankerd in de waterbodem. Deze begroeiingen bestaan in het gebied grotendeels uit grote fonteinkruiden. In de kleinere watergangen komen met kleine oppervlakte krabbescheerbegroeiingen voor. Bij verdergaande successie gaan de veenmos-rietlanden en trilvenen over in drogere en zuurdere vegetatietypen die behoren tot moerasheide of veenbos. Een aanzienlijk deel van het gebied bestaat uit deze vegetatietypen. In het Laegieskamp, aan de zuidrand van het gebied, komt blauwgrasland voor.

De instandhoudingsdoelen voor de habitattypen, habitatsoorten en broedvogels voor het Natura 2000-gebied Naardermeer zijn weergegeven in tabel 2-1.

Figuur 2-1: begrenzing Natura 2000 gebied Naardermeer

Tabel 2-1: instandhoudingsdoelen (ISD) Natura 2000-gebied Naardermeer (bron: ontwerp - aanwijzingsbesluit) en KDW habitattypen (bron: Van Dobben & Van Hinsberg, 2008) en stikstofgevoeligheid habitattoorten (bron: DVS, 2011)

Habitattypen	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlak	Doelstelling kwaliteit	KDW (mol N/ha/jr)
Kranswierwateren (H3140)	--	=	=	2.100
Meren met krabbescheer en fonteinkruiden (H3150)	-	=	=	2.100
Vochtige heide (H4010B)	-	=	=	1.300
Blauwgrasland (H6410)	--	>	>	1.100
Overgangs- en trilveen (H7140A)	--	>	>	1.200
*Hoogveenbossen (H91D0)	-	>	=	1.800
Habitattoorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling verspreiding	Doelstelling populatie	Stikstofgevoeligheid
Bittervoorn (H1134)	-	=	=	niet gevoelig
Kleine modderkruiper (H1149)	+	=	=	niet gevoelig
Meervleermuis (H1318)	-	=	=	niet gevoelig
Groenknolorchis (H1903)	-	=	=	gevoelig
Gestreepte waterroofkever (H1082)	--	>	>	gevoelig
Platte schijfhoren (H101x)	-	=	=	gevoelig
Gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	gevoelig
Broedvogelsoorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlak	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht populatie
Aalscholver (A017)	+	=	=	1.500
Purperreiger (A029)	--	=	=	40
Zwarte stern (A197)	--	=	=	30
Snor (A292)	--	=	=	30
Grote karekiet (A298)	--	>	>	10
Niet-broedvogel				
Kolgans (A041)		=	=	
Grauwe gans (A043)	+	=	=	

Legenda: -- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig, = behoudsdoelstelling, > verbeter- of uitbreidingsdoelstelling.

2.2 Oostelijke Vechtplassen

De Oostelijke Vechtplassen bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de oostrand van Utrechtse heuvelrug. In het gebied bevinden zich door turfwinning ontstane meren en plassen, meest met een zandondergrond, sommige aanzienlijk verdiept door zandwinning. De combinatie van rivierinvloeden en invloeden van het watersysteem van de zandgronden heeft een rijke schakering van typen van moeras en moerasvegetaties doen ontstaan. In het gebied zijn twee belangrijke gradiënten te onderscheiden: van noord naar zuid loopt een gradiënt van meer gesloten gebied (bos) naar meer open landschap (grasland, trilveen en rietland), terwijl van west naar oost een gradiënt is te zien van toenemende kwel (in petgaten en trilvenen). Belangrijk broedgebied voor broedvogels van rietmoerassen (roerdomp, purperreiger) en zeer belangrijk voor broedvogels van moerassen met veel waterriet en lange oeverlijnen (woudaap, grote karekiet). Ook van enig belang als broedgebied voor enkele andere moeras- en watervogels (porseleinhoen, zwarte stern, ijsvogel).

Ten aanzien van het bestemmingsplan buitengebied kan worden opgemerkt dat ten zuidwesten van het vliegveld Hilversum, nabij de Egelshoek, een klein deel van het buitengebied van Hilversum behoort tot het Natura 2000-gebied Oostelijke vechtplassen.

Instandhoudingsdoelen Oostelijke Vechtplassen

De instandhoudingsdoelen voor de habitattypen, habitatoorten en broedvogels voor het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen zijn weergegeven in tabel 2-2.

Figuur 2-2: begrenzing Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen

Tabel 2-2: instandhoudingsdoelen (ISD) Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (bron: ontwerp - aanwijzingsbesluit) en KDW habitattypen (bron: Van Dobben & Van Hinsberg, 2008) en stikstofgevoeligheid habitatoorten (bron: DVS, 2011)

Habitattypen	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlak	Doelstelling kwaliteit	KDW (mol N/ha/jr)
Kranswierwateren (H3140)	--	>	>	2.100
Meren met krabbescheer en fonteinkruiden (H3150)	-	>	>	2.100
Vochtige heide (H4010B)	-	=	=	1.300
Blauwgrasland (H6410)	--	=	>	1.100
Overgangs- en trilveen (H7140A)	--	>	>	1.200
Overgangs- en trilveen (H7140B)	-	>	>	700
Galigaanmoerassen (H7219)	-	>	>	1.100
*Hoogveenbossen (H91D0)	-	=	=	1.800
Habitatoorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling verspreiding	Doelstelling populatie	Stikstof-gevoeligheid
Bittervoorn (H1134)	-	=	=	niet gevoelig
Kleine modderkruiper (H1149)	+	=	=	niet gevoelig
Rivierdonderpad (1163)	-	=	=	niet gevoelig
Meervleermuis (H1318)	-	=	=	niet gevoelig
* Noordse woelmuis (H1340)	--	>	>	niet gevoelig
Groenknolorchis (H1903)	--	=	=	gevoelig
Gevlekte witsnuitlibel (H1042)	--	>	>	gevoelig
Gestreepte waterroofkever (H1082)	--	>	>	gevoelig
Platte schijfhoren (H101x)	-	=	=	gevoelig
Broedvogelsoorten	Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlak	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht populatie
Roerdomp (A021)	-	>	>	5
Woudaap (A022)	--	>	>	10
Purperreiger (A029)	--	=	=	40
Porseleinhoen (A119)	--	=	=	8
Zwarte stern (A197)	--	>	>	80
Ijsvogel (A229)	+	=	=	6
Snor (A292)	--	=	=	150
Rietzanger (A295)	-	=	=	880
Grote karekiet (A298)	--	=	=	50
Niet-broedvogel				
Aalscholver (A017)	+	=	=	X
Kolgans (A041)	+	=	=	920 (s.g.)
Grauwe gans (A043)	+	=	=	1.200 (s.g.)
Smient (A050)	+	=	=	2.800 (s.g.)
Krakeend (A051)	+	=	=	40 (s.g.)
Slobeend (A056)	+	=	=	80 (s.g.)
Tafeleend (A059)	--	=	=	120 (s.g.)
Nonnetje (A068)	-	=	=	20 (s.g.)

Legenda: -- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig, = behoudsdoelstelling, > verbeter- of uitbreidingsdoelstelling. s.g. seizoensgemiddelde

2.3 Relatie met het bestemmingsplangebied

Belangrijk knelpunten voor het behoud van de natuurwaarden in de beschermde gebieden vormen verdroging en verminderde aanvoer van kwelwater. Hierdoor treedt in delen van het gebied verzuring op, wat zijn weerslag heeft op de successie. Ook vormt de waterkwaliteit een belangrijk aandachtspunt; sinds het ingelaten water wordt gezuiverd, verbetert de waterkwaliteit. Daarnaast is het van belang om nieuwe successiestadia op gang te brengen.

Er bestaat een duidelijke ecohydrologische relatie tussen het bestemmingsplangebied en de beide Natura 2000-gebieden. Het bestemmingsplan gebied is onderdeel van het inziggebied, van waaruit water

opkwelt in het Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen. Ingrepen in de hydrologische situatie in het bestemmingsplangebied is daarom van invloed op de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden.

Tevens zijn de habitattypen in het gebied gevoelig voor stikstofdepositie, vanwege de verzurende en/of vermestende effecten. Ingrepen op grote afstand van Natura 2000-gebieden die leiden tot extra emissie van stikstof, kunnen daarom van invloed zijn op het Natura 2000-gebied. Dit geldt in mindere mate ook voor de habitatsoorten in de Natura 2000 gebieden die gevoelig zijn voor stikstof (DVS, 2011).

Voor de (broed-)vogels en Meervleermuis in het gebied geldt dat deze gevoelig zijn voor verstoring door licht, geluid, trillingen en/of optische verstoring. De afstanden waarover dergelijke effecten optreden zijn beperkt tot hooguit enkele honderden meters. Dit betekent dat voor deze potentiële verstoringseffecten vooral ontwikkelingen op korte afstand van de Natura 2000-gebieden van belang zijn.

Ten aanzien van het bestemmingsplan buitengebied kan worden opgemerkt dat de Hilversumse Bovenmeent en het Laegieskamp onderdeel uitmaken van het Natura 2000-gebied Naardermeer. Beide gebieden kennen unieke habitattypen waarvoor specifieke doelstellingen gelden. In het Laegieskamp komen unieke blauwgraslanden voor waarvoor een uitbreidingsdoelstelling geldt. Daarnaast zijn deze beide gebieden van waarde voor bijzondere broed- en niet-broedvogels, die afhankelijk zijn van de rietmoerassen in het gebied. Voor ganzen vervult het gebied onder andere de functie van slaapplaats.

3 Ontwikkelingen bestemmingsplan

Het bestemmingsplan Buitengebied heeft grotendeels een consoliderend karakter. Bestaande planologische mogelijkheden, zoals vigerende planologische regelingen en verleende vrijstellingen of ontheffingen, zijn als uitgangspunt gehanteerd voor het nieuwe bestemmingsplan. Tevens zijn nieuwe ontwikkelingen opgenomen welke voldoende concreet en onderbouwd zijn.

3.1 Ruimtelijke structuur

De ruimtelijke structuur is vastgelegd door middel van verschillende bestemmingen (bijv. agrarisch - natuur - water - wonen - tuinen - verkeer - sport - horeca - verkeer -bedrijf). Deze zijn bedoeld als eindbestemming en hebben een globaal karakter. Door middel van functieaanduidingen zijn de bestemmingen nader aangeduid en gedetailleerd. De locaties en omvang van bebouwing is als bindend vastgelegd door middel van bouwvlakken. Voor afwijking hiervan geldt dat een omgevingsvergunning vereist is.

Het plangebied bestaat grotendeels uit natuurgebieden. Aan de westzijde van het plangebied betreft dit typische veenweidegebieden (bestemd als Natuur - Veenweidegebied), met een sterk gereguleerde waterhuishouding via een stelsel van sloten, watergangen en vaarten. De oostelijke natuurgebieden betreffen droge bos- en heideterreinen op zandgrond (bestemming Natuur - Bos- en heidegebied). Sloten en watergangen ontbreken in dit deel. Oppervlaktewater is aanwezig in de vorm van vennen en gegraven vijvers. Binnen de beide bestemmingen Natuur is op beperkte schaal bebouwing aanwezig, bijv. in de vorm van een bezoekerscentrum en beheersgebouwen behorende bij buitenplaatsen.

Een relatief beperkte oppervlakte betreft agrarisch gebied (bestemd als Agrarisch met waarden - Landschappelijk), met de daarbij behorende bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen. Landschappelijke waarden zijn bestemd middels specifieke functieaanduidingen. Op deze locaties is een aantal activiteiten verboden, ten einde deze landschappelijke waarden te beschermen. Voor de agrarische percelen in of nabij de begrenzing van de Natura 2000-gebieden geldt dat het verboden is om activiteiten te verrichten waarmee de rust, openheid en waterhuishouding worden aangetast.

De agrarische bedrijven betreffen met name veehouderijen (runderen en schapen) en enkele paardenhouderijen en/of manege. Enkele niet-agrarische bedrijven zijn geclusterd op een klein bedrijventerrein. Voor het overige liggen de bedrijven verspreid in het plangebied (bestemming Bedrijf). Dit betreft bijvoorbeeld een loonbedrijf, enkele autosloop/ -garagebedrijven, een gemeentelijk gronddepot, een conferentieoord. Zware bedrijvigheid is niet aanwezig in het bestemmingsplangebied, en wordt ook niet toegestaan. Op enkele locaties zijn kantoren aanwezig (bestemd d.m.v. functieaanduiding Kantoor). Verspreid in het plangebied zijn verder een 8-tal horecabedrijven aanwezig.

Burgerwoningen (bestemming Wonen-1, -3 of -4), zijn te vinden in enkele clusters langs de wegen, maar een groot aantal ligt ook verspreid in het plangebied. In het plangebied liggen eveneens diverse buitenplaatsen en landgoederen. Op een tweetal locaties zijn woonwagencentra aanwezig (bestemming Wonen - Woonwagenterrein).

Tot het plangebied behoren eveneens enkele sportparken (bestemming Sport), enkele golfbanen (bestemd d.m.v. functieaanduiding Golfbaan), en enkele kampeertreinen (bestemming Recreatie - Verblijfsrecreatie) en recreatiegebieden voor dagverblijf (bestemming Recreatie - Dagrecreatie) aanwezig. Ook het vliegveld Hilversum (bestemming Verkeer - Luchtverkeer) en een ziekenhuis (bestemming Maatschappelijk - Medisch) zijn in het plangebied gelegen. In het Natura 2000-gebied Naardermeer is een scouting gebouw gelegen (bestemming Maatschappelijk). Daarnaast zijn er diverse terreinen bestemd voor militair gebruik (bijvoorbeeld bestemd d.m.v. de functieaanduiding Militaire zaken).

Het plangebied wordt doorsneden door diverse wegen, een spoorbaan, diverse gas-, water- en rioolpersleidingen en rioleringsystemen. Door de uiterste noordwesthoek van het plangebied loopt een hoogspanningsleiding.

Voor de ligging van de verschillende bestemmingen in het plangebied wordt verwezen naar de verbeeldingen behorende bij het bestemmingsplan.

3.2 Ontwikkelingsmogelijkheden

Bebouwing

De bouwvlakken zijn neergelegd ter plaatse van of nabij bestaande bebouwing. Dit betekent dat vergroten van bestaande bebouwing of nieuwe bebouwing uitsluitend mogelijk is bij bestaande bebouwing. Ook aanduidingen voor specifieke bouwwerken bij woningen of bedrijfsgebouwen, zoals opslag/caravanstalling, paardenbakken, mestopslag etc. zijn gebonden aan specifieke locaties middels een bouwblok.

Met dit bestemmingsplan wordt het woonwagenkamp aan de Van Ghentlaan vastgelegd op maximaal 15 standplaatsen. Voor het woonwagenkamp aan de Egelshoek wordt met dit bestemmingsplan een maximum van 54 standplaatsen vastgelegd. Deze zijn reeds vastgelegd middels partiële herzieningen van het vigerende bestemmingsplan, en worden nu overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Landbouw / agrarisch

Binnen het bestemmingsplangebied is uitsluitend grondgebonden landbouw aanwezig. Deze is relatief kleinschalig. De omvang van de bouwblokken is begrensd op maximaal 0,5 ha, dan wel op de huidige omvang van de bestaande bebouwing. Vergroting van het bouwblok ten behoeve van intensivering van de agrarische bedrijven is niet toegestaan.

Verbreding van de activiteiten, zoals verkoop van streekeigen agrarische producten, opslag van goederen of stalling van paarden is uitsluitend toegestaan op kleine schaal (max. 100 m²) binnen de bestaande bebouwing.

Bedrijvigheid en Horeca

Binnen het bestemmingsplangebied is uitsluitend bedrijvigheid en horeca met een beperkte uitstraling naar de omgeving toegestaan. Er zijn uitsluitend bedrijven toegestaan die opgenomen zijn in de categorieën 1 of 2 van de bij deze regels behorende Staat van Bedrijfsactiviteiten, dan wel dat het een bedrijf betreft dat wat betreft de aard en de omvang van de milieuhinder die het veroorzaakt gelijk kan worden gesteld met een bedrijf genoemd in de categorieën 1 of 2. Voor de bestemming Horeca mag dit ten hoogste categorie A of B zijn.

Vrijkomende agrarische of bedrijfsbebouwing

Uitgangspunt voor het bestemmingsplan is dat in het buitengebied geen nieuwe woningen mogen worden gebouwd. Wel kan de bestemming van boerderijen of bedrijven waar de bedrijvigheid gestopt wordt, omgezet worden naar de functie wonen. Eén bedrijfswoning mag daarbij omgezet worden naar één woning.

De overige bijgebouwen moeten grotendeels worden gesloopt, tenzij deze aangeduid zijn als karakteristiek.

Aan huis gebonden beroep

Dit is overal toegestaan. Op basis van de voorwaarden die hieraan gesteld worden (uitvoering door bewoner + max. 1 fte, geen invloed op verkeerontwikkeling, voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein) betreft dit uitsluitend kleinschalige activiteiten.

Natuur - bos- en heidegebied + veenweidegebied

In deze gebieden is onder voorwaarden de bouw van beheersgebouwen en observatiehutten ten behoeve van natuurbeheer mogelijk. Voor de beheersgebouwen geldt dat deze een maximale omvang van 50 m² mogen hebben.

Recreatie en sport

Voor de vrije tijdsbesteding zijn specifieke sport- en recreatiepercelen benoemd. In de natuurgebieden is extensief dagrecreatief medegebruik toegestaan.

Verblijfsrecreatie is beperkt tot een tweetal kampeerterreinen; daarbuiten is dit niet toegestaan. Bij het medisch centrum behoren een aantal trekkershutten. Deze mogen worden uitgebreid tot een maximum van 10 stuks, met een gezamenlijk oppervlakte van max. 200 m².

Voor de manege aan de weg Rading, ten noorden van het vliegveld Hilversum, wordt de mogelijkheid geboden om het maximale bebouwingspercentage te verhogen met 10 %. Daarmee wordt het mogelijk om de bestaande bebouwing en het aantal te houden paarden op deze locatie uit te breiden.

Leidingen

In het bestemmingsplan zijn stroken aangeduid voor aanleg, onderhoud of beheer van gasleidingen, rio-lering of hoogspanningsleidingen. Op deze stroken zijn werkzaamheden in het kader van regulier onderhoud en beheer van deze nuts voorzieningen toegestaan.

Maatschappelijk + Conferentieoord + Militair + Dag- en Verblijfsrecreatie

Voor de bestemmingen Maatschappelijk (inclusief Conferentieoord en Militair) zijn op grond van het bestemmingsplan geen ontwikkelingen voorzien. Ditzelfde geldt voor het ziekenhuis (Maatschappelijk - medisch) met uitzondering van de trekkershutten (zie onder recreatie en sport).

Verkeer

Binnen het bestemmingsplan liggen zowel verkeerswegen (lokale wegen, snelweg A27), een spoorlijn als een vliegveld. Voor de A27 wordt door het Rijk een uitbreiding voorzien, terwijl parallel aan de spoorbaan de aanleg van Hoogwaardige Openbaar Vervoer (HOV) voorzien is. Beide zijn onderdeel van een Rijksbesluit, en vallen buiten het kader van het bestemmingsplan.

Het vliegveld is al sinds 1939 in gebruik. Hiervoor zijn geen wijzigingen voorzien.

4 Effectbepaling

4.1 Inleiding

Zoals eerder in de rapportage is beschreven dient er een Voortoets te worden uitgevoerd om te verken- nen waaruit de (externe) werking van de in het bestemmingsplan vastgelegde bestemmingen, de daarbij behorende activiteiten en de mogelijk gemaakte ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000 gebieden. Hiervoor vindt er een eerste effectanalyse van de verwachte of mogelijke activiteiten, zoals beschreven in hoofdstuk 3, op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen.

4.2 Toetsingsmethode

4.2.1 *Werkwijze*

Zoals in de inleiding al is aangegeven schrijft artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 voor dat voor een plan, dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten (cumulatie) significan- te gevolgen voor Natura 2000 gebieden kan hebben, een passende beoordeling van de gevolgen voor de betreffende gebieden moet plaatsvinden. Bij een passende beoordeling wordt rekening gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000 gebieden en met de beheerplannen die voor de Natura 2000-gebieden opgesteld worden.

Het referentiekader voor de toetsing wordt gevormd door de meest actuele stand van zaken in de bo- venbeschreven procedure rond aanwijzing van de Natura 2000 gebieden en de eventueel aanwezige (concept)beheerplannen.

Omdat er bij deze Voortoets nog geen (concept)beheerplan voor de betreffende Natura 2000 gebieden beschikbaar is, vindt de toetsing primair plaats te vinden aan de hand van de instandhoudingsdoelen uit de (ontwerp) aanwijzingsbesluiten. Deze doelen worden getoetst aan de planeffecten uit paragraaf 2.3, waaronder mogelijke effecten als gevolg van stikstofdepositie.

4.2.2 *Effectbepaling*

Zoals vermeld betreft het een bestemmingsplan met een overwegend conserverend karakter. Het be- stemmingsplan biedt geen ruimte voor grootschalige ontwikkelingen. Dit betekent dat de uitstraling van effecten naar de omgeving veelal beperkt is. Met name ontwikkelingen in de gebiedsdelen binnen of nabij de begrenzing van deze Natura 2000-gebieden zijn dan relevant.

Binnen of nabij de begrenzing van de Natura 2000-gebieden liggen enkele agrarische bedrijven, een aan- tal woningen, een sportpark en een clubgebouw van de scouting (maatschappelijk). Met het bestem- mingsplan worden uitsluitend ontwikkelingen mogelijk gemaakt voor de agrarische bedrijven en de wo- ningen. Specifiek zal worden getoetst wat ontwikkelingen in of nabij de Natura 2000-gebieden voor ef- fect hebben. Voor het sportpark en de scoutinglocatie gelden geen ontwikkelingsmogelijkheden, zodat toetsing niet aan de orde is. Beide vallen onder de noemer bestaand gebruik.

Ook lopen een hoogspanningsleiding en gasleiding door het Natura 2000-gebied Naardermeer. Hiervoor geldt dat regulier beheer en onderhoud toegestaan zijn; dit valt onder de noemer van bestaand gebruik en hoeft in het kader van het bestemmingsplan niet getoetst te worden.

Daarnaast geldt dat ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan met een grote uitstraling naar de om- geving, dan wel indirect van invloed kunnen zijn op deze Natura 2000-gebieden, zoals een toename in het recreatieve gebruik van deze gebieden, getoetst worden.

4.3 Effectbeoordeling

4.3.1 *Effecten van ontwikkelingen m.b.t. agrarische bestemming*

Delen van het plangebied hebben de bestemming agrarisch met waarden. Daarbij geldt dat in grote delen van deze gronden beperkingen gesteld worden in verband met openheid, verkavelingsstructuur, rustige omstandigheden of waterhuishoudkundige situatie. Door de beperkingen die in het bestemmingsplan gesteld worden aan het landgebruik, is geen verslechtering van de abiotische omstandigheden in de Natura 2000-gebieden aan de orde.

De mogelijkheden voor verbreding van activiteiten zijn beperkt van aard. De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, hebben vooral het karakter van voortgaande ontwikkeling van de huidige agrarische functies. Deze ontwikkeling hebben geen invloed op de waterkwaliteit en -kwantiteit, en leiden niet tot veranderingen in de huidige hydrologische relatie tussen het bestemmingsplangebied en de Natura 2000-gebieden. Ook in algemene zin geldt dat het voorgenomen bestemmingsplan geen voornemens bevat die invloed zullen hebben op de waterhuishouding in het gebied en in de omgeving.

Omdat de agrarische bedrijven niet in de Natura 2000-gebieden gelegen zijn, treden van de bedrijfsverbredende activiteiten geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden op, met uitzondering van verzuring en vermisting. In de volgende paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

4.3.2 *Effecten i.v.m. verzuring en vermisting*

In het bestemmingsplan wordt voor de agrarische bedrijven de mogelijkheid geboden om paarden te stallen in de bijgebouwen (tot een maximum van 100 m² per bedrijf). Het houden van paarden gaat gepaard met de emissie van stikstof (voor paarden geldt een emissiefactor van 5 kg NH₃ per jaar (bron: www.infomil.nl)).

Voor de manege aan de Rading geldt dat het bestemmingsplan ruimte biedt voor uitbreiding van de hoeveelheid bebouwing. Mogelijk wordt deze ruimte eveneens benut om meer paarden te stallen.

Algemeen

Verzuring en vermisting vormen een zeer actueel thema in de toetsing van ontwikkelingen in de landbouw aan Natura 2000-gebieden. Aan de bronzijde leidt ammoniakemissie uit de landbouw tot een verzurende en vermestende effecten in natuurgebieden; aan de zijde van het natuurgebied is het vooral de aanwezigheid van voor stikstof gevoelige habitattypen en eventueel soorten die bepalen of een natuurgebied gevoelig is voor stikstofdepositie.

In het kader van de Voortoets moet worden onderzocht in hoeverre het Natura 2000-gebied en de instandhoudingsdoelstellingen voor de aanwezige habitattypen en soorten gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Vervolgens is de vraag of het bestemmingsplan en de ontwikkelingen die daarin mogelijk worden gemaakt, kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie, waarvan in het kader van de ecologische relevantie moet worden beoordeeld.

Gevoeligheid voor stikstofdepositie

Van belang in het kader van deze voortoets is met name de gevoeligheid van de habitattypen voor de depositie van stikstofverbindingen (waaronder ammoniak) vanuit de lucht. De gevoeligheid van habitattypen voor stikstofdepositie wordt uitgedrukt in Kritische Depositiewaarden (KDW), in mol N/ha/jaar. Hoe lager de KDW van een habitatype, hoe gevoeliger het habitatype is voor atmosferische stikstofdepositie. De KDW van de habitattypen die in (Laegieskamp) of nabij de westelijke begrenzing van het bestemmingsplangebied voorkomen (Van 't Veer & Hoogeboom, 2008) zijn weergegeven in tabel 4.1.

Tabel 4.1 Overzicht van kritische depositiewaarden

Habitattype	KDW (mol/ha/j)
Meren met krabbescheer en fonteinkruiden (H3150)	2100
Vochtige heide (H4010B)	1300
Blauwgrasland (H6410)	1100
Overgangs- en trilveen (H7140A)	1200
Overgangs- en trilveen (H7140B)	700
Hoogveenbos (H91D0)	1800

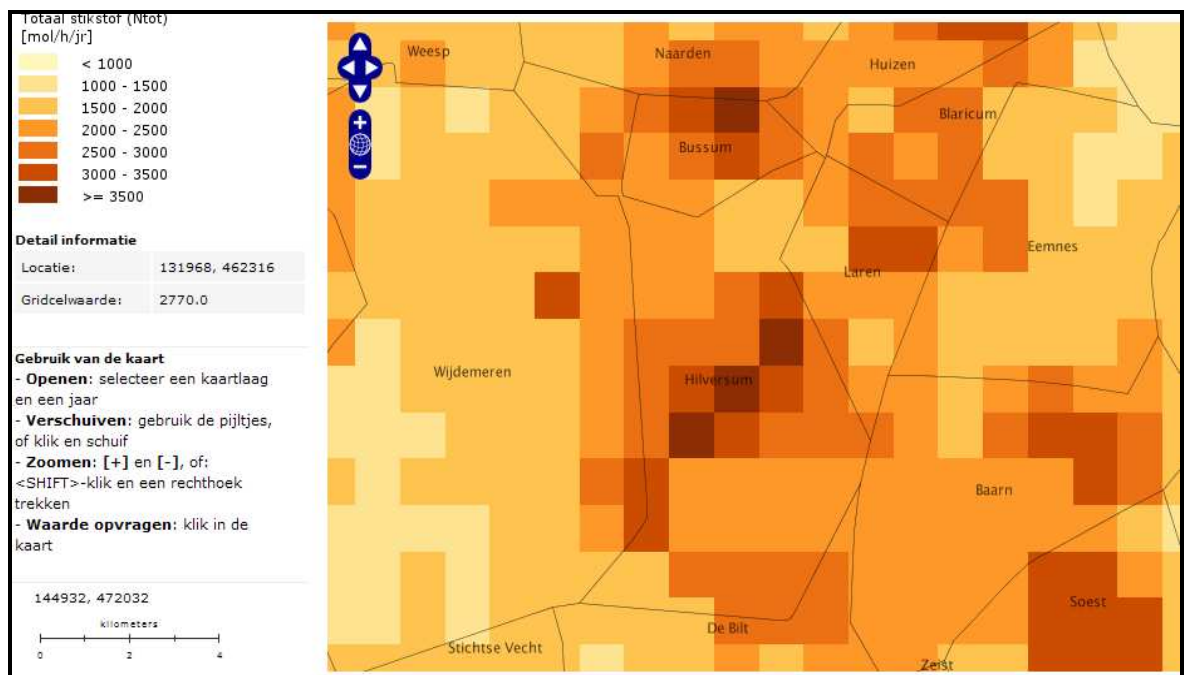
Deze waarden zijn overgenomen uit het rapport 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden'(Van Dobben & Van Hinsberg, 2008, Alterra, Wageningen). In dit rapport wordt de Kritische Depositiewaarde als volgt gedefinieerd: *'de grens waarboven het risico niet kan worden uitgesloten dat de kwaliteit van het habitattype significant wordt aangetast als gevolg van de verzurende en/of vermestende invloed van de atmosferische stikstofdepositie'*.

In een concrete situatie kan de gevoeligheid hiervan afwijken, bijvoorbeeld door lokale milieuomstandigheden of specifieke kenmerken van de vegetatie. Op het niveau van deze voortoets worden de genoemde waarden als uitgangspunt genomen.

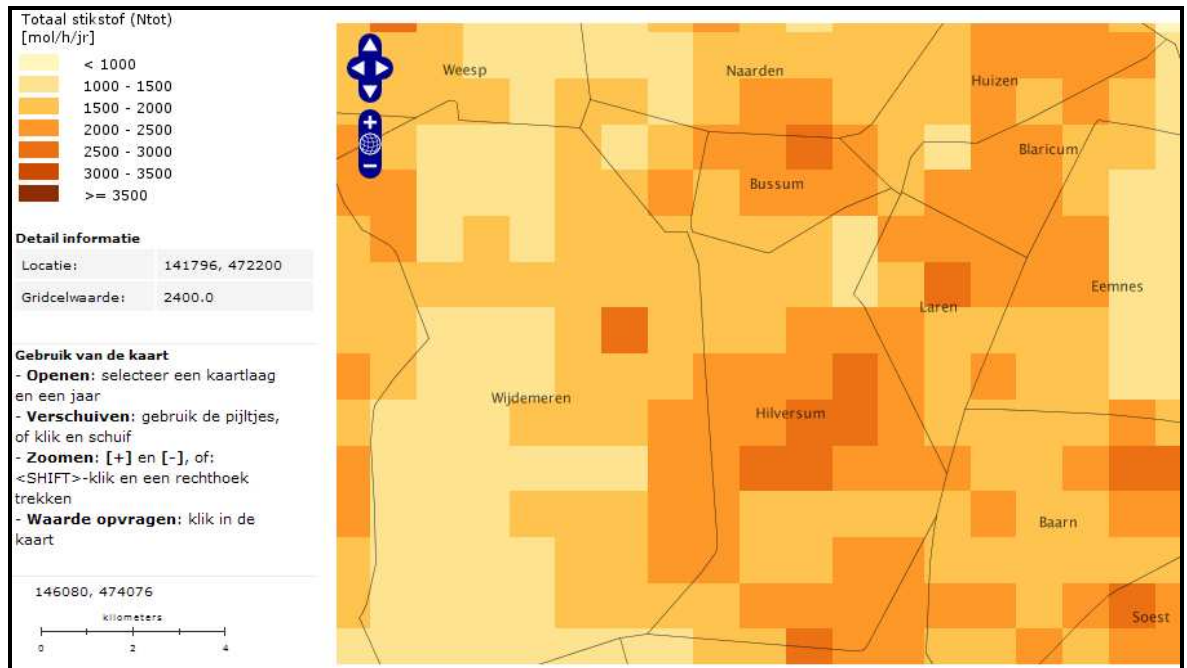
Achtergronddepositie

In figuur 4.1 is de huidige atmosferische stikstofdepositie in de omgeving van het plangebied en de beide Natura 2000-gebieden weergegeven (bron: Grootschalige Concentratiekaart Nederland, webversie) weergegeven. De figuren 4.2. en 4.3 geven een beeld van de verwachte depositie in 2015 en 2020. De huidige belasting van de Natura 2000-gebieden nabij de bestemmingsplangrens die door 'aanklikken' op de kaart kan worden verkregen, liggen allen boven de 1200 mol N/ha/jaar in 2011. De verwachting is dat de stikstofdepositie het komende decennium zal afnemen.

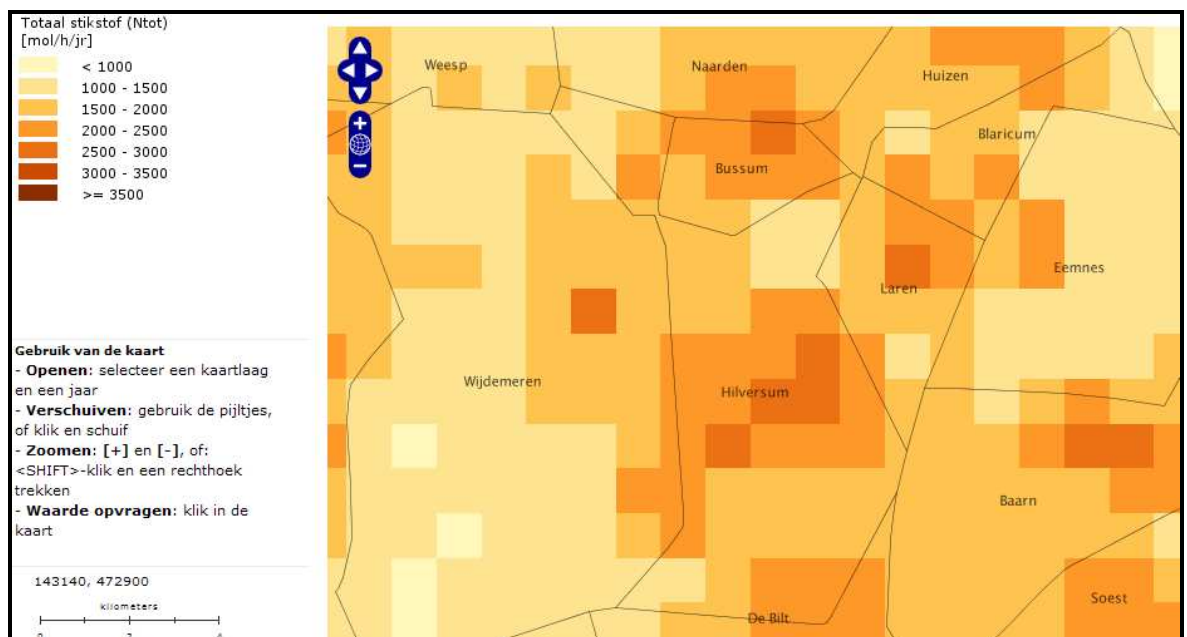
De achtergronddepositie wordt doorgaans beschouwd als een goede referentie voor de beoordeling of voor betreffende habitattypen sprake is van een 'overspannen situatie'. Hiervan is sprake indien de achtergronddepositie beduidend hoger is dan de KDW van de betreffende habitattypen. In dat geval kan elke toename worden beschouwd als een potentiële kans op significant negatieve effecten.

Figuur 4.1: Achtergronddepositie 2011

Figuur 4.2: Achtergronddepositie 2015

Figuur 4.3: Achtergronddepositie 2020

Uit de vergelijking van de achtergronddepositiekaarten in achtereenvolgens 2010, 2015 en 2020 blijkt dat de achtergrondwaarden in grote delen van de beide Natura 2000 boven de Kritische Depositiewaarde van het meest kritische Habitattypen Overgangs- en trilveen (H7140B) liggen. Ook voor de habitattypen in het deelgebied Laegieskamp, Vochtige heide (H4010) en Blauwgrasland (H6410) geldt dat de KDW-waarden steeds overschreden worden.

De grote lijn is dat de waarden met de tijd geleidelijk dalen, maar het is niet de verwachting dat de stikstofdepositie komende jaren zal dalen tot onder de kritische waarden van de aanwezige habitattypen. Daarmee kan worden gesteld dat voor betreffende habitattypen er momenteel sprake is van een overspannen situatie voor wat betreft stikstofdepositie. Dit betekent dat voor de extra ruimte die het bestemmingsplan biedt voor het houden van paarden, op voorhand niet uit te sluiten is dat dit geen negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden.

Het bestemmingsplan maakt in principe geen grote toename aan stikstofdepositie mogelijk; echter diverse kleine bijdrages kunnen gezamenlijk een aanzienlijke toename veroorzaken op de nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Daarom kan niet zondermeer worden geconcludeerd dat de ontwikkelingsmogelijkheden die het voorgenomen bestemmingsplan zal bieden voor het stallen van paarden, niet zullen leiden tot negatieve effecten. Om hier meer zicht op te krijgen, zijn berekeningen noodzakelijk van de (theoretische) bijdrage bij maximale invulling van de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt.

4.3.3 Effecten van ontwikkelingen bij bestaande bebouwing

Dit betreft de mogelijke ontwikkeling van bedrijfsmatige activiteiten bij bestaande bebouwing, de mogelijkheden voor vergroting van woningen en omvorming van voormalige boerderijen naar een woonbestemming, eventueel met beroep aan huis. Voor bestaande horeca-gelegenheden geldt dat ze in beperkte mate mogen uitbreiden. Het gaat hier om beperkte ontwikkelingsmogelijkheden buiten de Natura 2000-gebieden*.

Potentiële effecten die uitgaan van dergelijke ontwikkelingen zijn verstoring door geluid, licht en optische verstoring. Gezien de kleinschaligheid van deze activiteiten is de verstoring naar de omgeving beperkt. Nabij de begrenzing van de Natura 2000-gebieden zijn slechts enkele woon- of bedrijfslocaties aanwezig (minder dan 10 locaties binnen een straal van 250 meter tot de begrenzing), zodat het aantal locaties waarvoor deze ontwikkelingsmogelijkheden gelden, beperkt is. Horeca bedrijven liggen allen op ruime afstand van de beide Natura 2000-gebieden.

Met betrekking tot de instandhoudingsdoelen voor de beide Natura 2000-gebieden geldt dat verstoring door licht, geluid of optische verstoring alleen van toepassing is op de vogelsoorten (effectenindicator Ministerie EL&I, 2008) en de Meervleermuis. Er broeden geen vogels nabij de locaties met woningen of bedrijven waarvoor instandhoudingsdoelen gelden (m.u.v. IJsvogel), noch zijn belangrijke slaap- of foerageergebieden aanwezig (Van 't Veer & Hoogeboom, 2008). Voor de Meervleermuis geldt dat voor zover bekend er geen foerageergebieden in of nabij deze locaties aanwezig is (Van 't Veer & Hoogeboom, 2008). Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden zijn daarom uitgesloten.

De IJsvogel broedt in het Laegieskamp, waar enkele woningen staan. Deze grenzen direct aan het sportpark, van waaruit regelmatig licht (lichtmasten), geluid en optische verstoring naar de omgeving optreedt. In de directe omgeving van de woningen zal de IJsvogel daarom niet broeden, dan wel is gewenning opgetreden. Eveneens geldt dat binnen dit deelgebied voldoende alternatief broedhabitat aanwezig is. Bovendien is de staat van instandhouding gunstig voor de IJsvogel. De geboden ontwikkelingsmogelijkheden hebben daarom geen negatief invloed op de instandhoudingsdoelen voor de IJsvogel in het Naardermeergebied.

* Aan de noordwestzijde van het bestemmingsplangebied liggen enkele woningen binnen de begrenzing van Natura 2000-gebied Naardermeer. Voor bestaande bebouwing en bijbehorende, duidelijk herkenbare tuinen, geldt dat deze tekstueel uitgesloten zijn als zijnde onderdeel van het Natura 2000-gebied.

4.3.4 Effecten van ontwikkelingen m.b.t. woonwagencentra

De beide woonwagencentra liggen op dermate grote afstand van de Natura 2000-gebieden dat plaatsing en gebruik van enkele nieuwe woonwagens geen verstorend effect opleveren.

4.3.5 Effecten van recreatie

De ontwikkelingsmogelijkheden voor recreatie zijn sterk beperkt. Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor wijzigingen van de trekkershutten behorende bij het medisch centrum. In totaal gaat het om maximaal 10 trekkershutten, met een gezamenlijk oppervlakte van maximaal 200 m².

Deze ontwikkelingsmogelijkheid kan leiden tot een zeer beperkte uitbreiding van recreanten die de Natura 2000-gebieden bezoeken (recreatiedruk). Enig extra gebruik van de bestaande recreatieve voorzieningen in de beide Natura 2000-gebieden en de eventuele verstoring die dat met zich me zal brengen, zullen niet leiden tot gevolgen voor die natuurwaarden die daarvoor gevoelig zijn, zoals broedvogels. Het gebied waar de vogels broeden is vaak ontoegankelijk en in het broedseizoen gesloten.

4.3.6 Effecten van observatiehutten /beheersgebouwen

Binnen de bestemming natuur is onder voorwaarden de bouw van beheersgebouwen en observatiehutten ten behoeve van natuurbeheer mogelijk. De omvang van deze gebouwen is beperkt tot maximaal 50 m². Dergelijke constructies hebben direct effect op de ter plaatse aanwezige natuurwaarden door hun ruimtebeslag (verdwijnen biotoop).

Een belangrijke voorwaarde is dat natuurlijke en landschappelijke waarden van deze gronden niet onevenredig worden aangetast. Met deze voorwaarde wordt plaatsing op kwetsbare locaties, zoals broedlocaties of op een plaats waar een beschermd habitatype voorkomt, uitgesloten.

Daarnaast geldt dat van dergelijke constructies een beperkte impact uitstraalt op de omgeving (optische verstoring, menselijke aanwezigheid). Deze impact is dermate gering dat significante verstoring van soorten met zekerheid uitgesloten kan worden.

5 Conclusies Natura 2000 en vervolgstappen

In het kader van de Natuurbeschermingswet is een effectbeoordeling uitgevoerd op de thema's in het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Hilversum.

In het voorgaande is voor de ontwikkelingsmogelijkheden die het voorgenomen bestemmingsplan biedt, nagegaan of er effecten kunnen zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen.

Op grond van de toetsing in hoofdstuk 4 kan worden geconcludeerd dat nadere aandacht nodig is voor mogelijke gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen ten gevolge van een toename van stikstofemissies door een toename van het aantal gestalde paarden binnen het bestemmingsplangebied.

De overige ontwikkelingen veroorzaken geen negatieve effecten. De natuurlijke kenmerken van het Naardermeer en de Oostelijke vechtplassen worden niet aangetast.

Mogelijkheden van de Programmatisch aanpak Stikstof (PAS)

Voor de ontwikkeling van de initiatieven in het bestemmingsplan met een potentieel stikstofeffect kunnen de ontwikkelingen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof relevant zijn. Momenteel wordt gewerkt aan de totstandkoming van het definitieve PAS. Hierbij is onder andere per Natura 2000-gebied gewerkt aan het opstellen van herstelstrategieën voor habitattypen met een te hoge stikstofdepositie. Aan de hand daarvan zal worden bepaald hoeveel ruimte er is voor ontwikkelingen in de omgeving die effect hebben op de stikstofdepositie en welke projecten in het PAS kunnen worden opgenomen.

Geraadpleegde bronnen

- H.F. Dobben en A. van Hinsberg, 2008. Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000 gebieden, Alterra-rapport 1654.
- Ministerie van EL&I, 2005. Effectenindicator Natura 2000 gebieden, Alterra-rapport 1375.
- DVS RWS, 2011. Quicksan invloed stikstofdepositie op VR- en HR-gebieden.
- Planbureau voor de Leefomgeving, 2010. Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (Depositiekaarten). (www.pbl.nl).
- R. Van 't Veer & D. Hoogeboom (red.), 2008. Atlas Natura 2000 Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen.